

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αθήνα 14/ 9/2022

Αριθ.ΠρωτΔ1γ/Γ.Π/οικ. 51982

ΠΡΟΣ : Όπως Πίνακα Αποδεκτών

Ταχ. Δ/νση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 10433 Αθήνα
Πληροφορίες : Κ. Μωραΐτου
Τηλέφωνο : 2132161343
E-mail: : tyk@moh.gov.gr

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: «Υγειονομικοί έλεγχοι στα σχολεία όλων των βαθμίδων και των ειδικών κατηγοριών, ημερήσια και νυχτερινά, δημόσια και ιδιωτικά και τους βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, δημόσιους και ιδιωτικούς για το σχολικό έτος 2022 - 2023»

- Σχετ. :**
- 1) Ο Νόμος 3730/2008 (Α' 262), «Προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
 - 2) Η Υγειονομική Διάταξη με αριθμ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π./οίκ. 81025/2013 (Β' 2135), (ΑΔΑ:ΒΛ94Θ-83Λ) «Κανόνες υγιεινής σχολικών κυλικείων, καντινών (σταθερών), χώρων εστίασης εντός των σχολείων και καθορισμός των προϊόντων που διατίθενται από αυτά εντός δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης».
 - 3) Η Υγειονομική Διάταξη με αριθμ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π./οίκ.96605/2013 (Β'2800) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθμ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π./οίκ. 81025/27- 8-2013 (ΦΕΚ 2135/τ. Β'/29-8-2013 με ΑΔΑ:ΒΛ94Θ-83Λ «Κανόνες υγιεινής σχολικών κυλικείων, καντινών (σταθερών), χώρων εστίασης εντός των σχολείων και καθορισμός των προϊόντων που διατίθενται από αυτά εντός δημοσίων και

ιδιωτικών σχολείων πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης»

- 4) Η Υγειονομική Διάταξη με αριθμ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π./οίκ. 47829/2017 (Β' 2161) με ΑΔΑ: ΩΡΦ1465ΦΥΟ-Π7Ε «Υγειονομικοί Όροι και Προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων / ποτών και άλλες διατάξεις».
- 5) Η ΚΥΑ με αριθμ. πρωτ. οίκ. 16228/18-5-2017, (Β'1723). «Απλούστευση και προτυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών γνωστοποίησης λειτουργίας Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος, Θεάτρων και Κινηματογράφων».
- 6) Η Απόφαση με αριθμ. Υ1α/ΓΠ/οικ.76785/25-10-2017,(Β' 3758) «Ιατρικός έλεγχος προσωπικού, διατροφή και κανόνες υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων στους δημόσιους και ιδιωτικούς βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. Δ1α/ΓΠ/οικ.43289/ 12-6-2018, (Β'2179) Απόφαση.
- 7) Η με αριθμ. Δ1γ/ΓΠ/οικ. 38282/1-7-2020, Απόφαση Υπουργού Υγείας (Β' 2678) «Προτυποποιημένα Έντυπα Ελέγχου Επιχειρήσεων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος».
- 8) Η Κ.Υ.Α με αρ. πρωτ. Δ1α/ΓΠ. οικ. 50908/7-9-2022 (Β' 4695), «Λειτουργία των εκπαιδευτικών μονάδων Α' Βάθμιας και Β' Βάθμιας εκπαίδευσηςκαι μέτρα για την αποφυγή διάδοσης του κορωνοϊού Covid-19 κατά τη λειτουργία τους».
- 9) Η Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αριθμ. πρωτ. Υ1/ΓΠ/οικ.15903/17-2-2014 με ΑΔΑ: ΒΙΕ4Θ-ΔΙΜ «Κανόνες υγιεινής για την πρόληψη μετάδοσης λοιμώξεων στους χώρους των βρεφικών, βρεφονηπιακών, παιδικών σταθμών, δημόσιων και ιδιωτικών».
- 10) Η Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αριθμ. πρωτ. Δ1β/ΓΠ/οικ. 51980 14-9-2022 με ΑΔΑ:ΨΛΩΜ465ΦΥΟ-ΛΤ7 «Διατροφή παιδιών στους βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς».
- 11) Η Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αριθμ. πρωτ. Δ1γ/ΓΠ/οικ. 57739/18-9-2020 με ΑΔΑ: Ψ6ΙΝ465ΦΥΟ-Κ8Λ «Μέτρα προστασίας της Δημόσιας Υγείας στο πλαίσιο αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού SARS-CoV-2, στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς».
- 12) Η εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αρ. πρωτ. Δ1γ/ΓΠ/οικ. 199541/20-3-2020 με ΑΔΑ: 6ΚΨ6465ΦΥΟ-1ΝΔ «Μέτρα καθαρισμού και απολύμανσης σε χώρους και επιφάνειες κατά την εξέλιξη της πανδημίας του SARS-CoV-2».
- 13) Η εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αρ. πρωτ. Δ1α/ΓΠ. οικ. 15447/5-3-2020 με ΑΔΑ: 68ΦΦ465ΦΥΟ- 51Λ «Οδηγίες σχετικά με τα μέτρα πρόληψης κατά της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στις Σχολικές Μονάδες και φορείς που

προσφέρουν εκπαιδευτικές υπηρεσίες».

- 14) Η εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αρ. πρωτ. Δ1/ΓΠ. οικ. 28953/7-5-2020 με ΑΔΑ: ΨΗΙΚ465ΦΥΟ-3ΒΑ «Μέτρα προστασίας της Δημόσιας Υγείας μέσω καθαρισμού και εφαρμογής απολυμαντικών μέσων σε επιφάνειες) στο πλαίσιο αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού SARS-CoV-2 μετά την επιστροφή στις Σχολικές Μονάδες και στους φορείς που προσφέρουν εκπαιδευτικές υπηρεσίες».
- 15) Η εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με αρ. πρωτ. Δ1/ΓΠ./οικ. 986/8-1-2021 με ΑΔΑ:6ΦΗΑ465ΦΥΟ-Ν79 «Συστάσεις για την επαναλειτουργία των εκπαιδευτικών μονάδων με έμφαση στον εξαερισμό των εσωτερικών χώρων τους κατά τη χειμερινή περίοδο με απώτερο σκοπό τον περιορισμό της διασποράς του ιού SARS-CoV-2».

Ενόψει της έναρξης του νέου σχολικού έτους 2022-2023 και δεδομένης της συνέχισης της μετάδοσης της Covid-19 στη χώρα μας, σας γνωρίζουμε ότι η εντατικοποίηση των υγειονομικών ελέγχων στις εκπαιδευτικές μονάδες που βρίσκονται στην περιοχή αρμοδιότητάς σας κρίνεται αναγκαία, με στόχο την προστασία της Δημόσιας Υγείας. Αναλυτικότερα οι έλεγχοι στις εκπαιδευτικές μονάδες εστιάζονται στους ακόλουθους τομείς:

Α. ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

Οι κανόνες υγιεινής πρέπει να τηρούνται **σε όλους τους χώρους** (αίθουσες διδασκαλίας, αύλειος χώρος, κοινόχρηστοι χώροι, αποχωρητήρια κ.λπ) των σχολείων, των βρεφικών, βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών σύμφωνα με την ανωτ. 4 σχετ. Υγ. Διάταξη. Ειδικότερα πρέπει να διαπιστώνεται αν πληρούνται οι όροι σχετικά με τον τακτικό αερισμό των αιθουσών, τον επαρκή καθαρισμό όλων των χώρων, των θρανίων, των γραφείων σε καθημερινή βάση κ.λπ.

Κατά τη διενέργεια των υγειονομικών ελέγχων πρέπει να δίνεται προσοχή στην τήρηση της εφαρμογής των υγειονομικών διατάξεων αναφορικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις διασφάλισης της υγιεινής των συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης με ιδιαίτερη έμφαση στην καθαριότητα και απολύμανση ανωτ. σχετ. 12 & 14 των εγκαταστάσεων των αποχωρητηρίων καθώς επίσης στον εφοδιασμό τους με χαρτί, σαπούνι, αντισηπτικό διάλυμα και κάδους απορριμμάτων, της διαχείρισης των απορριμμάτων, την γενικότερη τήρηση της καθαριότητας, της επάρκειας του αερισμού και του

κλιματισμού ούτως ώστε ο σχολικός πληθυσμός να δραστηριοποιείται σε υγιεινό περιβάλλον και να αποφεύγεται η δημιουργία ανθυγιεινών εστιών.

Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση χρήσης επιβατηγών οχημάτων μεταφοράς μαθητών πρέπει να τηρούνται τα προβλεπόμενα στην ανωτ. 11 σχετ. εγκύκλιο, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα σε αυτά που χρησιμοποιούνται και εκτός σχολικών μονάδων.

Ειδικότερα μέτρα πρόληψης & προφύλαξης COVID-19 σε σχέση με την λειτουργία των σχολικών συγκροτημάτων .

- Ορθή εφαρμογή των οδηγιών που προβλέπονται στην ανωτέρω σχετ. 8 ΚΥΑ, όπως κάθε φορά ισχύει.
- Τήρηση των μέτρων ατομικής υγιεινής με έμφαση στη συχνή και ορθή εφαρμογή υγιεινής των χεριών.
- Τοποθέτηση αντλίας αλκοολούχου διαλύματος στα σημεία πλύσης των χεριών
- Μέριμνα για την σχετική εκπαίδευση του βοηθητικού προσωπικού και των εργαζομένων σε χώρους σίτισης, αναφορικά με τα μέσα ατομικής προστασίας και την ορθή και πιστή τήρηση των κανόνων ατομικής υγιεινής.
- Τακτικός αερισμός αιθουσών σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην Δ1/Γ.Π.οικ.986/08-01-2021 Εγκύκλιο της Υπηρεσίας μας με θέμα: «Συστάσεις για την επαναλειτουργία των εκπαιδευτικών μονάδων με έμφαση στον εξαερισμό των εσωτερικών χώρων τους κατά τη χειμερινή περίοδο με απώτερο σκοπό τον περιορισμό της διασποράς του ιού SARS CoV-2.» (ΑΔΑ: 6ΦΗΑ465ΦΥΟ - Ν79).
- Καθαριότητα και απολύμανση επιφανειών και χώρων στις αίθουσες διδασκαλίας, στους χώρους σίτισης, αποχωρητήρια κ.λ.π.
- Αναγκαιότητα συνεχούς ενημέρωσης του σχολικού πληθυσμού σχετικά με τον τρόπο μετάδοσης του ιού, ώστε να μην υπάρχει εφησυχασμός, με ανάρτηση εικονογραφημένων οδηγιών επί του θέματος σε εμφανή σημεία εντός των κτιριακών εγκαταστάσεων.

Β.ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΧΩΡΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στα **κυλικεία των σχολείων, στις καντίνες (σταθερές) και στους χώρους εστίασης** των σχολείων, προκειμένου να διαπιστώνεται η τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων των σχετικών Υγειονομικών Διατάξεων και παράλληλα να εξετάζεται αν τα προσφερόμενα είδη είναι αυτά που καθορίζονται στις ανωτ. 2 & 3 σχετικές Υγειονομικές Διατάξεις.

Αναφορικά με τα **προγράμματα διανομής τροφίμων** στα σχολεία (π.χ. ετοιμών γευμάτων, φρούτων, κ.α.) τα οποία πραγματοποιούνται από διάφορους φορείς υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ή άλλων αρμόδιων Υπουργείων, αυτά πρέπει να τηρούν τους όρους της ανωτέρω σχετικής νομοθεσίας. Ο υπεύθυνος φορέας που υλοποιεί το εκάστοτε πρόγραμμα, οφείλει να ενημερώσει την Υπηρεσία μας σχετικά με τα σχολεία που συμμετέχουν στο πρόγραμμα καθώς και τους προμηθευτές – παρασκευαστές των γευμάτων με τα πλήρη στοιχεία αυτών (επωνυμία, ταχυδρομική διεύθυνση), ώστε στη συνέχεια να ενημερωθούν οι αρμόδιες οικείες Υγειονομικές Υπηρεσίες, προκειμένου να προβούν σε τακτικούς ή/και έκτακτους υγειονομικούς ελέγχους.

Για τους βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς αναφορικά με τον ιατρικό έλεγχο του προσωπικού τους και την τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων, επισημαίνουμε την εφαρμογή της ανωτέρω 6 σχετικής Απόφασης & των ανωτ. 9 & 10 σχετ. εγκυκλίων αντίστοιχα. Κρίνεται σκόπιμο επίσης, να διεξάγονται Υγειονομικοί έλεγχοι και στις επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών, που λειτουργούν γύρω και σε μικρή απόσταση από τα σχολικά συγκροτήματα.

Οδηγίες για την ασφαλή λειτουργία κυλικείων & χώρων εστίασης:

Για την προστασία των μαθητών και των εργαζομένων στη σχολική μονάδα πρέπει να τηρούνται τα αναφερόμενα στα ανωτ. 2, 3 & 8 σχετ. Συγκεκριμένα:

- Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με πιστοποιητικό υγείας σύμφωνα με την Υγειονομική Διάταξη με αριθμ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π/οικ. 35797/11-4-2012 (Β'1199), όπως κάθε φορά ισχύει και να τηρούν τα μέτρα προσωπικής υγιεινής.

- Η απασχόληση του προσωπικού των κυλικείων- καντίνες να γίνεται σύμφωνα με τις γενικότερες οδηγίες του ΕΟΔΥ όπως κάθε φορά ισχύουν για τα ΚΥΕ. (αναφορικά με τη μη μετάδοση της λοίμωξη COVID-19).
- Εκπαίδευση του προσωπικού αναφορικά με τη τήρηση κανόνων υγιεινής, με ιδιαίτερη έμφαση στα εξής:
 - Υποχρεωτική χρήση προστατευτικής μάσκας από το προσωπικό κατά την διάρκεια της εργασίας στο κυλικείο (προετοιμασία ή διανομή προϊόντων).
 - Τακτικός και σχολαστικός καθαρισμός των χεριών του προσωπικού με σαπούνι και ζεστό νερό (σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ).
 - Χρήση γαντιών μιας χρήσεως, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ.
 - Εφαρμογή μεθόδων καθαρισμού – απολύμανσης (σχετ. 12 & 14) και απεντόμωσης-μυοκτονίας της επιχείρησης.
 - Τακτικός & καλός αερισμός του χώρου, σύμφωνα με τις συστάσεις της Δ1(δ)/Γ.Π.οικ.81816/18-12-2020 Εγκυκλίου της Υπηρεσίας μας με θέμα: «Συστάσεις για τον εξαερισμό εσωτερικών χώρων κατά τη χειμερινή περίοδο υπό το πρίσμα της πανδημίας του ιού SARS CoV-2» (ΑΔΑ: ΩΕΝΓ465ΦΥΟ-0ΦΛ).
- Διάθεση των προσυσκευασμένων τροφίμων σύμφωνα με τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων. Ειδικά επισημαίνεται ότι τα προϊόντα που διατίθενται από το κυλικείο μετά από επεξεργασία πρέπει να τοποθετούνται σε χάρτινο περιτύλιγμα.
- Μέριμνα για την αποφυγή συνωστισμού κατά την διάρκεια του διαλείμματος σύμφωνα με τις εκάστοτε οδηγίες του ΕΟΔΥ.
- Τοποθέτηση φιάλης αλκοολούχου διαλύματος με αντλίας έγχυσης σε εμφανή θέση για την υγιεινή των χεριών, προς χρήση των μαθητών και του προσωπικού.
- Ανάρτηση εικονογραφημένων οδηγιών σε εμφανή θέση για την σωστή χρήση του αντισηπτικού και των μέτρων ατομικής & αναπνευστικής υγιεινής.

Προς διευκόλυνση των υγειονομικών επιθεωρήσεων-ελέγχων συνιστάται η χρησιμοποίηση των προτυποποιημένων εντύπων ελέγχου (ανωτέρω σχετ. 7).

Επιπρόσθετα εφιστούμε την προσοχή στην αυστηρή τήρηση της αντικαπνιστικής νομοθεσίας.

Οι αρμόδιες για τον έλεγχο Υπηρεσίες των Περιφερειών παρακαλούνται για την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων που διενεργούν στην Υπηρεσία μας. Στα αποτελέσματα των ανωτέρω ελέγχων, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται και στοιχεία ελέγχου της τήρησης της αντικαπνιστικής

νομοθεσίας (επισυνάπτεται σχετικό υπόδειγμα- πίνακας αποτελεσμάτων ελέγχων).

Τα Υπουργεία στα οποία κοινοποιείται η παρούσα, παρακαλούνται όπως ενημερώσουν τους συναρμόδιους εποπτευόμενους φορείς και νομικά πρόσωπα με στόχο την προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

Α.ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ:

- 1. Όλες τις Περιφέρειες της χώρας**
Γρ. κ.κ. Περιφερειαρχών
- 2. Όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας**
Υπόψη κ.κ. Αντιπεριφερειαρχών
- 3. Δ/νσεις Δημ. Υγείας & Κοιν. Μέριμνας**
Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου
Έδρες τους
- 4. Δ/νσεις Υγειονομικού Ελέγχου & Περιβαλλοντικής Υγιεινής ΠΕ Περ. Αττικής**
Έδρες τους

Β. ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων**
 - α) Γρ. Υπουργού
 - β) Γρ. Υφυπουργών
 - γ) Γρ. Γεν. Γραμματέων
 - δ) Δ/νση Σπουδών Α/θμιας Εκπ/σης

ε) Δ/νση Σπουδών Β/θμιας
Εκπ/σης

στ) Δ/νση Δ/κού Α/θμιας Εκπησης
ζ) Δ/νση Δ/κού Β/θμιας Εκπ/σης
Παπανδρέου 37
Τ.Κ. 15180 Μαρούσι

2.Υπουργείο Εσωτερικών

Δ/νση Οργάνωσης & Λειτουργίας
ΟΤΑ
Σταδίου 27
Τ.Κ. 10183 Αθήνα

**3.Υπουργείο Εργασίας και
Κοινωνικών Υποθέσεων**

Γεν. Δ/νση Παροχών
Δ/νση Οικογενειακών Επιδομάτων
Πατησίων 30
Τ.Κ. 10170 Αθήνα

4.Υπουργείο Ανάπτυξης

Γεν. Γραμματεία Εμπορίου Πλατεία
Κάνιγγος
Τ.Κ. 10181 Αθήνα

**5.Υπουργείο Αγροτικής
Ανάπτυξης & Τροφίμων**

Δ/νση Συστημάτων Καλλιέργειας
Τμ. Δενδρωδών Καλλιεργειών
Μενάνδρου 22
Τ.Κ. 10552 Αθήνα

**6. Υπουργείο Προστασίας του
Πολίτη**

Δ/νση Γεν. Αστυνόμευσης
Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ. 10177 Αθήνα

7. ΕΟΔΥ

Αγράφων 3-5
Τ.Κ. 151 23 Μαρούσι

8.Εθνική Αρχή Διαφάνειας

Λένορμαν 195 & Αμφιαράου
Τ.Κ. 104 42, Αθήνα

**9. Πανελλήνια Ομοσπονδία
Κυλικίων Δημόσιων και
Ιδιωτικών Σχολείων**

Καποδιστρίου 24
Τ.Κ. 10682 Αθήνα

Γ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γρ. Υπουργού Υγείας
2. Γρ. Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας
3. Γρ. Γεν. Γραμματέων
4. Γρ. Γεν. Δ.ντριας Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής
5. Γρ. Τύπου
6. Γρ. Δ.ντριας Δημόσιας Υγείας & Υγ. Περιβάλλοντος